

Nr 10

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst, m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 15 januari 1960 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 30, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst;
- 2) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370); samt
- 3) förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen framlägges på grundval av 1957 års skatteutrednings betänkande förslag till bestämmelser om förlustutjämning d. v. s. om rätt att vid inkomsttaxeringen kvitta vinst under ett år mot förlust under tidigare år. Enligt förslaget skall rätten till kvittning avse förlust under något eller några av de närmast föregående sex åren. De nya bestämmelserna skall enligt förslaget gälla fr. o. m. 1961 års taxering, varvid kvittning skall kunna ske av förluster som hänför sig till 1955 och följande års taxeringar. Reformen kan när de nya bestämmelserna kommit i full tillämpning beräknas medföra ett skattebortfall för staten om ca 8 miljoner kronor per år och för kommunerna om ca 5 miljoner kronor om året.

De ovannämnda *författningsförslagen* är av följande lydelse

Förslag

till

förordning om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Skattskyldig må, i enlighet med vad i denna förordning sägs, vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt åtnjuta avdrag för förlust, hänförlig till tidigare beskattningsår.

2 §.

Med förlust, som enligt vad i 1 § sägs må genom förlustavdrag utnyttjas för förlustutjämnning, förstås det belopp, varmed summan av skattskyldigs underskott i förvärvskälla och övriga allmänna avdrag visst beskattningsår (förluståret) överstigit sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomster från olika förvärvskällor samma år.

Till förlustavdrag berättigar endast sådan förlust, som hänför sig till beskattningsår, för vilket skattskyldig varit jämlikt 22 § 1 mom. första stycket vid 1) taxeringsförrordningen skyldig avlämna självdeklaration till ledning för sin taxering för inkomst, eller varunder skattskyldigs bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor uppgått till sådant belopp att han jämlikt bestämmelserna vid 2) eller 3) nämnda stycke varit skyldig avlämna deklaration som nyss sagts. Vid bedömande av fråga om rätt till förlustavdrag föreligger skall beträffande äkta makar och oskift dödsbo tillika iakttagas vad i tredje och sjätte styckena sagda moment stadgas. För rätt till förlustavdrag erfordras härutöver att deklarationsskyldigheten för förluståret fullgjorts under vederbörligt taxeringsår.

Rätten till förlustavdrag bortfaller, om förlusten för förluståret ej uppgår till 1 000 kronor. Såvitt avser förlustavdrag att utnyttjas vid taxering till kommunal inkomstskatt skall vad nu sagts dock icke gälla, om den skattskyldiges förluster under förluståret i olika kommuner sammanlagt uppgå till minst 1 000 kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

3 §.

Förlustavdrag må utnyttjas senast det beskattningsår, för vilket taxering sker sjätte kalenderåret efter det, då taxering för förluståret ägt rum. Förlustavdraget må, om den skattskyldige så önskar, fördelas på två eller flera år inom den nyss angivna tidsperioden. Hinder möter ej att med olika belopp erhålla förlustavdrag vid taxering till statlig och till kommunal inkomstskatt.

Rätten till förlustavdrag bortfaller, om den skattskyldige för förluståret åsatts taxering, vid vilken beskattningsbar inkomst fastställts. Vad nu sagts har dock ej avseende å fall, där fastställandet av den beskattningsbara inkomsten berott på att investeringsfond återförts till beskattning eller, såvitt fråga är om taxering till kommunal inkomstskatt, garantibelopp för fastighet upptagits såsom skattepliktig inkomst.

Har skattskyldig försatts i konkurs och har konkursen icke blivit nedlagd på grund av att borgenärerna erhållit full betalning, må den skattskyldige vid taxering för det beskattningsår, varunder beslut om konkursen meddelats, och för senare år icke åtnjuta avdrag enligt denna förordning för förlust, som uppkommit under konkursen eller tidigare.

Har skattskyldig eller vanligt handelsbolag eller kommanditbolag, vari han är delägare, erhållit ackord utan konkurs, må i förlustavdrag, som enligt denna förordning medges vid taxering för det beskattningsår, varunder ackordet beviljats, eller för senare år, icke inräknas under förstnämnda beskattningsår eller tidigare uppkommet underskott i sådan förvärvskälla, till vilken efterskönt skuld varit att hänföra.

4 §.

Förlustavdrag skall göras från sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomst från en eller flera förvärvskällor, sedan i förekommande fall avdrag gjorts för underskott i förvärvskälla och för övriga allmänna avdrag.

5 §.

Skattskyldig, som önskar erhålla förlustavdrag, har att därom framställa yrkande. Om tid och sätt för framställande av sådant yrkande gäller vad i taxeringsförordningen i allmänhet är stadgat om yrkanden beträffande skattskyldigs taxering.

Det åligger den skattskyldige att visa ej mindre förhandenvaron av de förutsättningar, som för honom grunda rätt till förlustavdrag, än även befogetheten i övrigt av det yrkade avdraget.

6 §.

Äger av äkta makar, vilka för beskattningsåret skola samtaxeras, den ena rätt till förlustavdrag men kan avdraget av den maken helt eller delvis ej utnyttjas vid den taxering, varom fråga är, må — efter samma makes medgivande — det icke utnyttjade avdraget i stället tillgodoföras andra maken.

(Se vidare anvisningarna.)

7 §.

Avlider skattskyldig, äger oskift dödsbo efter honom vid taxering för det beskattningsår, varunder dödsfallet inträffade, samma rätt till förlustavdrag, som eljest tillkommit den skattskyldige. Vad nu sagts skall ock gälla vid taxering för senare beskattningsår inom den i 3 § första stycket angivna tidsperioden, under förutsättning att efterlevande make eller barn varit delägare i dödsboet under det beskattningsår, varom fråga är.

8 §.

Om aktierna i aktiebolag eller andelarna i ekonomisk förening vid ingången av förluståret eller utgången av det beskattningsår, för vilket taxering skall ske, till huvudsaklig del ägdes eller på därmed jämförligt sätt — direkt eller genom förmedling av juridisk person — innehades av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, må vid sagda taxering förlustavdrag ej medgivas med mindre samtliga eller så gott som samtliga aktier eller andelar vid nämnda båda tillfällen ägdes eller på angivet sätt innehades av samma fysiska person eller personer samt under förutsättning tillika, då fråga är om två eller flera aktie- eller andelsägare, att envar av dessa ägde eller innehade ungefärligen lika stor andel i aktie- eller andelskapitalet vid det ena som vid det andra tillfället. Hinder för förlustavdrag möter dock ej, där skiljaktighet i ägareförhållandena betingas av att aktierna eller andelarna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer.

9 §.

Har bolag (dotterbolag) genom fusion enligt 174 § 1 mom. lagen den 14 september 1944 om aktiebolag upplösts och uppgått i annat bolag (moderbolag), äger moderbolaget samma rätt till förlustavdrag, som — om fusionen ej skett — tillkommit dotterbolaget. Därest aktierna i moderbolaget vid utgången av beskattningsåret eller aktierna i dotterbolaget vid ingången av förluståret till huvudsaklig del ägdes eller på därmed jämförligt sätt innehades — direkt eller genom förmedling av juridisk person — av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, skall vad nyss sagts angående moderbolags rätt att utnyttja dotterbolags förlustavdrag gälla endast därest moderbolaget jämväl vid sistnämnda tidpunkt ägde mer än nio tiondelar av aktiekapitalet i dotterbolaget. Ägdes eller innehades på sätt nyss sagts aktierna i moderbolaget vid utgången av beskattningsåret av en fysisk per-

son eller ett fåtal fysiska personer, skall såsom förutsättning för förlustavdragets utnyttjande jämväl gälla, att denna person eller dessa personer ägde eller innehade samtliga eller så gott som samtliga aktier i moderbolaget jämväl vid ingången av dotterbolagets ifrågavarande förlustår. Är i fall, som sist sagts, fråga om två eller flera aktieägare, kräves ytterligare att envar av dessa ägde eller innehade ungefärligen lika stor andel i aktiekapitalet vid det ena som vid det andra av sistnämnda båda tillfällena. Hinder för förlustavdragets utnyttjande möter dock ej, där skiljaktighet i ägareförhållandena betingats av att aktierna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer.

10 §.

Sker genom utslag av Kungl. Maj:t eller kammarrätten eller genom beslut av prövningsnämnd ändring i taxering till statlig eller kommunal inkomstskatt av beskaffenhet att inverka på rätten till förlustavdrag eller på beräkningen av storleken av sådant avdrag, må — utan avseende å att laga kraft åkommit taxering, vid vilken förlustavdraget utnyttjats eller ägt utnyttjas — besvär, under yrkande om den ändring i sistnämnda taxering som föranledes av förenämnda utslag eller beslut, anföras av skattskyldig, taxeringsintendent och, såvitt angår taxering till kommunal inkomstskatt, vederbörande kommun.

Besvären skola anföras av skattskyldig eller kommun inom sex månader och av taxeringsintendent inom åtta månader från den dag det besvärsgrundande utslaget eller beslutet meddelades.

Enligt denna paragraf anförda besvär må ej företagas till avgörande, förrän den taxering, som med förenämnda utslag eller beslut avses, slutligt avgjorts.

I fråga om besvär, som här avses, skall vad i 103 och 104 §§ taxeringsförordningen stadgas äga motsvarande tillämpning. Jämväl i övrigt skola, där ej annat framgår av vad i denna förordning sägs, taxeringsförordningens föreskrifter äga motsvarande tillämpning.

11 §.

Konungen äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Anvisningar

till 2 §.

1. Förlust, som berättigar till förlustavdrag, skall beräknas på grundval av den för förluståret avgivna självdeklarationen. Om utredningen det föranleder, må förlusten likväl bestämmas till större eller mindre belopp än deklarationen utvisar. Därvid må dock avdrag för värdeminskning eller dyl., vilka äro av beskaffenhet att kunna förskjutas från ett år till ett annat eller vilka avse tillgång, vid vars försäljning eventuell vinst skall bedömas enligt reglerna för skattepliktig realisationsvinst, ävensom avdrag för värdeminskning å byggnad, som utgör lagertillgång, icke tillgodoräknas den skattskyldige med större belopp än han yrkat i deklarationen för förluståret. Till värdeminskningensavdrag av hithörande slag räknas bland annat avdrag för värdeminskning å byggnad, å sådana maskiner och andra inventarier vilka avskrivnas enligt reglerna för planemlig avskrivning, å patenträtt eller liknande tidsbegränsad rättighet och å varumärke, firmanamn eller andra rättigheter av goodwill's natur ävensom avdrag för minskning av skogs ingångsvärde.

Har investeringsfond återförts till beskattning, skall vid beräkning av den förlust, som berättigar till förlustavdrag, bortses från det belopp, som på grund av återföringen upptagits såsom skattepliktig intäkt, dock endast i den mån detta belopp inrymmes i den för förluståret fastställda beskattningsbara inkomsten minskad, i förekommande fall, med garantibelopp för fastighet.

2. I förlustavdrag att utnyttjas vid taxering till statlig inkomstskatt må endast sådana underskott i förvärvskälla och andra allmänna avdrag inräknas, för vilka den skattskyldige varit jämlikt 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt berättigad till avdrag vid taxering för förluståret men som han då ej kunnat utnyttja. Förlustavdrag må icke omfatta realisationsförlust i den mån densamma överstiger till förluståret hänförlig skattepliktig inkomst i form av realisationsvinst och lotterivinst.

3. I förlustavdrag att utnyttjas vid taxering till kommunal inkomstskatt må endast sådana underskott i förvärvskälla och andra allmänna avdrag inräknas, för vilka den skattskyldige ägt vid taxering för förluståret njuta avdrag jämlikt 46 § 1 och 2 mom. kommunalskattelagen men som han då ej kunnat utnyttja. Därvid iakttages att ett icke utnyttjat underskott i förvärvskälla inom viss kommun grundar rätt till förlustavdrag allenast vid taxering av inkomst från förvärvskälla, som enligt bestämmelserna om beskattningsort är att hänföra till samma kommun. Vad angår i 46 § 2 mom. kommunalskattelagen omförmält avdrag, som icke kunnat utnyttjas vid taxering för förluståret i hemortskommunen eller, jämlikt 4 mom. sistnämnda paragraf, i annan kommun, må sådant avdrag genom senare förlustavdrag tillgodoföras den skattskyldige, i första hand vid taxering i hans hemortskommun — detta oavsett om hemortskommunen är en annan än under förluståret — och i andra hand vid taxering i annan kommun, därvid i förekommande fall bestämmelserna i punkt 4 av anvisningarna till 46 § kommunalskattelagen äga motsvarande tillämpning.

Exempel utvisande beräkning av förlustavdrag vid taxering till kommunal inkomstskatt:

Kommun	A (= hemortskommun)	B
Överskott i förvärvskälla	10 000	—
Underskott i förvärvskälla	14 000	6 000
	— 4 000	— 6 000
Allmänna avdrag enl. 46 § 2 mom. kommunalskattelagen	20 000	—
Förlustavdrag	24 000	6 000

I beloppet 24 000 kronor ingå alltså andra allmänna avdrag än underskott i förvärvskälla med 20 000 kronor. Sistnämnda belopp, 20 000 kronor, avräknas — när fråga uppkommer om förlustavdragets tillgodoförande — i första hand vid taxering i den skattskyldiges hemortskommun, oavsett vilken denna dåmera kan vara, och i andra hand, i enlighet med vad ovan sagts, vid taxering i annan kommun. Återstående del av förlustavdraget, 4 000 kronor, får så länge A kommun utgör den skattskyldiges hemortskommun, utnyttjas allenast vid taxering i denna kommun. Förlustavdraget å 6 000 kronor kan medgivas endast vid taxering i B kommun. Om den skattskyldige efter förluståret byter hemortskommun, får förlustavdraget å 4 000 kronor, till den del detsamma utgöres av underskott å fastighet belägen i A kommun eller å rörelse utövad från fast driftställe i nämnda kommun, utnyttjas endast vid taxering i A kommun. Återstående del av sistnämnda

förlustavdrag får däremot utnyttjas vid taxering i den nya hemortskommunen. Har den skattskyldige i hemortskommunen underskott i flera förvärvskällor, skall det belopp, varmed summa underskott i förvärvskälla överstiger summa överskott, anses fördela sig å de olika förvärvskällorna i förhållande till storleken av underskotten i desamma.

I avseende å taxering till kommunal inkomstskatt skall ock följande iakttagas.

Är skattskyldig berättigad till förlustavdrag, som omfattar såväl underskott i förvärvskälla som andra allmänna avdrag, och har förlustavdraget tidigare utnyttjats men allenast till viss del, skall så anses som om vad som utnyttjats i första hand hänför sig till underskottet i förvärvskälla, under förutsättning att hinder i enlighet med vad förut sagts icke föreläggat mot förlustavdragets utnyttjande i denna del.

Garantibelopp för fastighet må ej inräknas i inkomst, varemot förlustavdrag får göras.

4. Då förlustavdrag fastställles, skall avdrag jämlikt 46 § 3 mom. kommunalskattelagen och 4 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt först avräknas från den inkomst, som föranlett avdragen.

5. Har den skattskyldige behållen inkomst av fastighet eller rörelse i utlandet eller redovisar han realisationsvinst, möter ej hinder att inräkna sådan inkomst i det belopp, emot vilket förlustavdrag må göras.

till 6 §.

I 6 § medgiven rätt för ena maken att utnyttja andra maken i första hand tillkommande förlustavdrag avser jämväl fall, då förlust uppkommit före äktenskapets ingående eller eljest under beskattningsår, för vilket makarna, även om båda haft inkomst, likväl icke skolat samtaxeras.

Vad i punkt 3 av anvisningarna till 2 § sägs angående inskränkning i rätten till förlustavdrag vid taxering till kommunal inkomstskatt m. m. äger motsvarande tillämpning i avseende å den i 6 § medgivna avdragsrätten.

Därest äkta makar taxeras såsom av varandra oberoende skattskyldiga, må — utan avseende å när förlusten uppkom — avdrag icke överföras från den ena maken till den andra. Motsvarande gäller när de efter skillnad i äktenskapet taxeras på sätt nyss sagts.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; förordningen skall dock icke äga tillämpning vid 1960 års taxering eller i fråga om eftertaxering för år 1960 eller tidigare år.

**Förslag
till**

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 29 § 1 mom. och 47 a § kommunalskattelagen den 28 september 1928 ävensom punkterna 3 c och 4 av anvisningarna till 29 § samt punkt 1 av anvisningarna till 36 § samma lag¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att i nämnda lag skall efter 46 § införas en ny rubrik samt en ny paragraf, benämnd 46 a §, av nedan angiven lydelse.

Nuvarande lydelse:

29 §.

1 mom. Från bruttointäkten
— — — tillhörande fördelningsledningar.

Föreslagen lydelse:

29 §.

1 mom. Från bruttointäkten
— — — tillhörande fördelningsledningar.

Har skattskyldig tillgodoräknat sig avdrag för värdeminskning å tillgång, skall avdraget anses i beskattningsavseende åtnjutet i den mån det medfört att den taxerade inkomsten beräknats till lägre belopp än eljest skolat ske eller ock medfört ökning av förlustbelopp som må utnyttjas för avdrag enligt de särskilda bestämmelserna om rätt till förlustutjämning. Tillgångens anskaffningsvärde minskat med åtnjutna värdeminskningsavdrag utgör tillgångens i beskattningsavseende oavskrivna värde.

Förlustavdrag

46 a §.

Avdrag får ske för förlust hänförlig till tidigare beskattningsår i enlighet med vad därom är särskilt stadgat.

47 a §.

Sammanlagda beloppet av den inkomst från en eller flera förvärvskällor, vilken är skattepliktig i en kommun, med avdrag i förekommande fall enligt 46 §, samt av i 47 §

47 a §.

Sammanlagda beloppet av den inkomst från en eller flera förvärvskällor, vilken är skattepliktig i en kommun, med avdrag i förekommande fall som avses i 46 och 46 a §§,

¹ Senaste lydelse av 29 § 1 mom. se 1958: 576, av 47 a § se 1953: 400, av punkt 3 c av anvisningarna till 29 § se 1957: 59, av punkt 4 av anvisningarna till 29 § se 1957: 72 samt av punkt 1 av anvisningarna till 36 § se 1959: 36.

Nuvarande lydelse:

omförmålt garantibelopp utgör skattskyldigs inom kommunen taxerade inkomst.

Den taxerade — — — kronor, bortfaller.

Föreslagen lydelse:

samt av i 47 § omförmålt garantibelopp utgör skattskyldigs inom kommunen taxerade inkomst.

Den taxerade — — — kronor, bortfaller.

Anvisningar

till 29 §.

3 c. Värdeminskningsavdrag med — — — särskilda bestämmelser.

Jämkning av — — — i räkenskaperna.

Har skattskyldigs rörelse för visst år utvisat förlust eller så ringa överskott, att den skattskyldige vid beräkning av nettointäkten av rörelsen ej kunnat utnyttja det på året enligt avskrivningsplan belöpande värdeminskningsavdraget, må han tillgodoräkna sig det resterande avdraget för senare år genom utsträckning i erforderlig mån av avskrivningsplanen efter den antagna varaktighetstidens slut eller, enligt taxeringsnämnds eller, om besvär anförts, prövningsnämnds särskilda beprövande, dessförinnan utöver avdrag enligt planen. Skattskyldig skall anses hava kunnat vid beräkning av nettointäkten av rörelse utnyttja värdeminskningsavdrag även i den mån underskott å förvärvskällan kunnat utnyttjas vid taxeringen till statlig inkomstskatt under allmänna avdrag, innan avdrag skett för underskott å övriga förvärvskällor samt för utskylder. *I andra fall än i detta stycke sägs må på ett år i beskattningsavseende belöpande värdeminskningsavdrag, som den skattskyldige ej kunnat utnyttja vid beräkning av sin nettointäkt av rörelse, icke göras ett följande år.*

Ådagalägger skattskyldig, — — — bokförda värdet.

Har ett — — — återstående beloppet.

4. Skattskyldig må, — — — undgå taxering.

Avdrag för — — — tillgångarna anskaffats.

till 29 §.

3 c. Värdeminskningsavdrag med — — — särskilda bestämmelser.

Jämkning av — — — i räkenskaperna.

Har skattskyldigs rörelse för visst år utvisat förlust eller så ringa överskott, att den skattskyldige vid beräkning av nettointäkten av rörelsen ej kunnat utnyttja det på året enligt avskrivningsplan belöpande värdeminskningsavdraget, må han tillgodoräkna sig det resterande avdraget för senare år genom utsträckning i erforderlig mån av avskrivningsplanen efter den antagna varaktighetstidens slut eller, enligt taxeringsnämnds eller, om besvär anförts, prövningsnämnds särskilda beprövande, dessförinnan utöver avdrag enligt planen. Skattskyldig skall anses hava kunnat vid beräkning av nettointäkten av rörelse utnyttja värdeminskningsavdrag även i den mån underskott å förvärvskällan kunnat utnyttjas vid taxeringen till statlig inkomstskatt under allmänna avdrag, innan avdrag skett för underskott å övriga förvärvskällor samt för utskylder.

Ådagalägger skattskyldig, — — — bokförda värdet.

Har ett — — — återstående beloppet.

4. Skattskyldig må, — — — undgå taxering.

Avdrag för — — — tillgångarna anskaffats.

Nuvarande lydelse:

Hava under — — — lägre belopp.
Har ett — — — av anskaffningsvärdet.

Har skattskyldig — — — anskaffade tillgångar.

Oaktat vad — — — en skattskyldig.

Då tillgångar, — — — till 28 §.

Finnes skattskyldig — — — fråga verkställdes.

Den omständigheten att vid tillämpning av bestämmelserna ovan avdrag vid beskattningen skall överensstämma med avskrivning enligt räkenskaperna utgör ej hinder för skattskyldig att efter övergång till räkenskapsenlig avskrivning utöver avdrag enligt räkenskaperna tillgodogöra sig från tiden före övergången resterande, i räkenskaperna gjorda men ej vid beskattningen åtnjutna avdrag antingen inom ramen för avskrivningsplan som avses i punkt 3 eller, med taxeringsnämnds eller, om besvär anförts, prövningsnämnds särskilda medgivande, på en gång eller enligt särskild av vederbörande nämnd godkänd avskrivningsplan avseende en tid av högst tio år. Efter övergång till räkenskapsenlig avskrivning må dock i intet fall sådant avdrag tillgodonjutas, som avses i punkt 3 c tredje stycket. *Har den skattskyldige icke kunnat vid taxeringen utnyttja på visst år belöpande avdrag, som upptagits i sådan särskild avskrivningsplan som nyss sagts, må detta avdrag icke tillgodoföras honom för senare år.*

Har före övergång till räkenskapsenlig avskrivning skattskyldig vid taxeringen tillgodoräknats större värdeminskingsavdrag än enligt räkenskaperna, skall, för åstadkommande av överensstämmelse mellan tillgångens återstående värden enligt räkenskaperna och i beskattningsavseende, det belopp, varmed tillgångens värde sålunda i beskattningsavseende understiger värdet enligt räkenskaperna, upptagas såsom intäkt under det första beskattnings-

Föreslagen lydelse:

Hava under — — — lägre belopp.
Har ett — — — av anskaffningsvärdet.

Har skattskyldig — — — anskaffade tillgångar.

Oaktat vad — — — en skattskyldig.

Då tillgångar, — — — till 28 §.

Finnes skattskyldig — — — fråga verkställdes.

Den omständigheten att vid tillämpning av bestämmelserna ovan avdrag vid beskattningen skall överensstämma med avskrivning enligt räkenskaperna utgör ej hinder för skattskyldig att efter övergång till räkenskapsenlig avskrivning utöver avdrag enligt räkenskaperna tillgodogöra sig från tiden före övergången resterande, i räkenskaperna gjorda men ej vid beskattningen åtnjutna avdrag antingen inom ramen för avskrivningsplan som avses i punkt 3 eller, med taxeringsnämnds eller, om besvär anförts, prövningsnämnds särskilda medgivande, på en gång eller enligt särskild av vederbörande nämnd godkänd avskrivningsplan avseende en tid av högst tio år. Efter övergång till räkenskapsenlig avskrivning må dock i intet fall sådant avdrag tillgodonjutas, som avses i punkt 3 c tredje stycket.

Har före övergång till räkenskapsenlig avskrivning skattskyldig vid taxeringen tillgodoräknats större värdeminskingsavdrag än enligt räkenskaperna, skall, för åstadkommande av överensstämmelse mellan tillgångens återstående värden enligt räkenskaperna och i beskattningsavseende, det belopp, varmed tillgångens värde sålunda i beskattningsavseende understiger värdet enligt räkenskaperna, upptagas såsom intäkt under det första beskattningsår, för vil-

Nuvarande lydelse:

år, för vilket räkenskapsenlig avskrivning gäller, eller, om den skattskyldige hellre vill, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och ett vart av de två närmast följande åren. *Om belopp, varom nu är fråga, för något av sagda år skulle helt eller delvis undandragas beskattning genom utnyttjande vid inkomstberäkningen av avdrag, som eljest ej kunna utnyttjas, skall dock beloppet i stället uppföras såsom intäkt för det första år, då dylikt förhållande ej föreligger.* Vid tillämpning av detta stycke skall även sådant på tidigare år enligt avskrivningsplan belöpande värdeminskningsavdrag, som den skattskyldige ej kunnat utnyttja, anses hava tillgodoräknats honom.

Har aktiebolag eller ekonomisk förening, som åtnjuter avdrag för avskrivning å maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier i enlighet med bestämmelserna för räkenskapsenlig avskrivning, övertagit dylika tillgångar genom sådan fusion, som i 28 § 3 mom. avses, och ha dessa tillgångar i räkenskaperna upptagits till högre värde än vad som enligt bestämmelserna i punkt 3 b sista stycket är att anse som anskaffningsvärde för bolaget eller föreningen må företaget efter därom hos taxeringsnämnd eller, om besvär anförts, prövningsnämnd framställt yrkande berättigas att även efter fusionen tillämpa räkenskapsenlig avskrivning, under förutsättning att skillnaden mellan värdet enligt räkenskaperna och anskaffningsvärdet, beräknat på sätt i punkt 3 b sista stycket sägs, upptages som intäkt under det beskattningsår, då fusionen genomföres, eller, om företaget hellre vill, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och ett vart av de två närmast följande åren. *Om belopp, varom nu är fråga, för något av sagda år skulle helt eller delvis undandragas beskattning genom utnyttjande vid inkomstberäkningen av avdrag, som eljest ej kunna utnytt-*

Föreslagen lydelse:

ket räkenskapsenlig avskrivning gäller, eller, om den skattskyldige hellre vill, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och ett vart av de två närmast följande åren. Vid tillämpning av detta stycke skall även sådant på tidigare år enligt avskrivningsplan belöpande värdeminskningsavdrag, som den skattskyldige ej kunnat utnyttja, anses hava tillgodoräknats honom.

Har aktiebolag eller ekonomisk förening, som åtnjuter avdrag för avskrivning å maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier i enlighet med bestämmelserna för räkenskapsenlig avskrivning, övertagit dylika tillgångar genom sådan fusion, som i 28 § 3 mom. avses, och ha dessa tillgångar i räkenskaperna upptagits till högre värde än vad som enligt bestämmelserna i punkt 3 b sista stycket är att anse som anskaffningsvärde för bolaget eller föreningen må företaget efter därom hos taxeringsnämnd eller, om besvär anförts, prövningsnämnd framställt yrkande berättigas att även efter fusionen tillämpa räkenskapsenlig avskrivning, under förutsättning att skillnaden mellan värdet enligt räkenskaperna och anskaffningsvärdet, beräknat på sätt i punkt 3 b sista stycket sägs, upptages som intäkt under det beskattningsår, då fusionen genomföres, eller, om företaget hellre vill, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och ett vart av de två närmast följande åren.

Nuvarande lydelse:

jas, skall dock beloppet i stället uppföras som intäkt för det första år, då dylikt förhållande ej föreligger.

Angående avdrag — — — till 41 §.

till 36 §.

1. Vid beräkning av realisationsvinst upptages såsom intäkt vad som erhållits för den avyttrade egendomen. Avdrag får ske för alla omkostnader för förvärvet och avyttringen, således för erlagd köpeskilling, för vad som nedlagts på förbättring av egendomen, för inköps- och försäljningsprovision, för stämpelkostnader m. m. Hit räknas jämväl kostnad, som under tid, då intäkt av avyttrad annan fastighet eller i förekommande fall del därav beräknats enligt 24 § 2 eller 3 mom. nedlagts på reparation och underhåll av fastigheten eller fastighetsdelen, i den mån den avyttrade egendomen på grund därav vid avyttringen befunnit sig i bättre skick än vid förvärvet. Har den skattskyldige tidigare fått åtnjuta avdrag för värdeminskning av den avyttrade egendomen eller dyl., skall å andra sidan, i den mån ej vad som vid avyttringen återbekommit av de avskrivna beloppen inräknas i intäkt av rörelse, omkostnadsbeloppet minskas med detta avdrag. Vidare får vid vinstberäkningen den skattskyldige åtnjuta avdrag för under beskattningsåret utbetalda förvaltningskostnader och räntor, därest dessa ej böra hänföras till annan förvärvskälla.

Föreslagen lydelse:

Angående avdrag — — — till 41 §.

till 36 §.

1. Vid beräkning av realisationsvinst upptages såsom intäkt vad som erhållits för den avyttrade egendomen. Avdrag får ske för alla omkostnader för förvärvet och avyttringen, således för erlagd köpeskilling, för vad som nedlagts på förbättring av egendomen, för inköps- och försäljningsprovision, för stämpelkostnader m. m. Hit räknas jämväl kostnad, som under tid, då intäkt av avyttrad annan fastighet eller i förekommande fall del därav beräknats enligt 24 § 2 eller 3 mom. nedlagts på reparation och underhåll av fastigheten eller fastighetsdelen, i den mån den avyttrade egendomen på grund därav vid avyttringen befunnit sig i bättre skick än vid förvärvet. Har den skattskyldige tidigare fått åtnjuta avdrag för värdeminskning av den avyttrade egendomen eller dyl., skall å andra sidan, i den mån ej vad som vid avyttringen återbekommit av de avskrivna beloppen inräknas i intäkt av rörelse, omkostnadsbeloppet minskas med detta avdrag, därvid stadgandet i 29 § 1 mom. andra stycket angående i beskattningsavseende åtnjutet värdeminskningsskatt skall äga motsvarande tillämpning. Vidare får vid vinstberäkningen den skattskyldige åtnjuta avdrag för under beskattningsåret utbetalda förvaltningskostnader och räntor, därest dessa ej böra hänföras till annan förvärvskälla.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola äga tillämpning beträffande 1960 års taxering samt beträffande eftertaxering för år 1960 och tidigare år. Oaktat vad nu sagts skall sådant avdrag för värdeminskning av tillgång, som skattskyldig tillgodoräknat sig för beskattningsår, för vilket taxering skett år 1954 eller tidigare, anses åtnjutet i beskattningsavseende endast i den mån avdraget medfört att den taxerade inkomsten beräknats till lägre belopp än eljest skolat ske.

Förslag
till
**förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om
statlig inkomstskatt**

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att i samma förordning skall införas en ny paragraf, benämnd 4 a §, av nedan angiven lydelse.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

4 a §.

Avdrag får ske för förlust hänförlig till tidigare beskattningsår i enlighet med vad därom är särskilt stadgat.

5 §.

Sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomster från olika förvärvskällor, minskat i förekommande fall med avdrag som i 4 § omförmälas, utgör taxerad inkomst, vilken utföres i fulla tiotal kronor, så att överskjutande belopp som ej uppgår till fullt tiotal kronor bortfaller.

5 §.

Sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomster från olika förvärvskällor, minskat i förekommande fall med avdrag som i 4 och 4 a §§ omförmälas, utgör taxerad inkomst, vilken utföres i fulla tiotal kronor, så att överskjutande belopp som ej uppgår till fullt tiotal kronor bortfaller.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola äga tillämpning beträffande 1960 års taxering samt beträffande eftertaxering för år 1960 och tidigare år.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 519 av herr *Bengtson m. fl.* och II: 647 av herr *Hedlund m. fl.*, vari hemställts,

1) att riksdagen måtte antaga Kungl. Maj:ts i propositionen nr 30 framlagda förslag till förordning om rätt till förlustutjämnning vid taxering för inkomst, dock med den ändringen, att som villkor för rätt till förlustutjämnning skall gälla, att deklarationsskyldighet förelegat under förluståret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig författningstext;

2) att riksdagen måtte antaga det av 1957 års skatteutredning framlagda förslaget till förordning om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst i vissa fall samt till anvisningar till densamma, dock med följande ändringar:

dels att som villkor för rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst enligt nämnda förordning må gälla, att den till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten för skattskyldig uppgår till belopp, som med minst 8 000 kronor överstiger den skattskyldiges motsvarande inkomst under det nästföregående beskattningsåret (jämförelseåret),

dels att som villkor för rätt till sådan progressionsutjämning vidare må gälla, att deklarationsskyldighet förelegat under jämförelseåret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren,

dels att rätt till progressionsutjämning jämväl skall föreligga vid fallande inkomst, då skattskyldigs till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomst från något av de två närmast föregående beskattningsåren minskats med minst 6 000 kronor, och att utjämning då må verkställas på så sätt, att den sammanlagda statliga inkomstskatten för det beskattningsår, för vilket den skattskyldige begär utjämning, och de två närmast föregående beskattningsåren skall utgöra det belopp, varmed nämnda skatt skulle ha utgått, om inkomsten fördelats lika på de tre beskattningsåren, i enlighet med vad i motionerna anförts,

dels ock att förordningen må träda i kraft den 1 januari 1961, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig författningstext;

3) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla

a) om tillsättande av ny utredning snarast möjligt i syfte att pröva möjligheterna till en fullständig resultatutjämning och — i avvaktan på en sådan reform — överväga vissa ändringar i fråga om förlustutjämningen i enlighet med vad i motionerna anförts, samt

b) att härvid i första hand frågan om resultatutjämning genom kontometoden prövas och att förslag i detta syfte därefter skyndsamt förelägges riksdagen;

II) de likalydande motionerna I: 520 av herr *Eskilsson m. fl.* och II: 648 av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*, vari hemställts,

att riksdagen måtte

1) antaga det vid proposition nr 30 fogade förslaget till förordning om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst med den ändring att 2, 8 och 9 §§ samt övergångsbestämmelserna erhåller följande lydelse.

2 §.

Med förlust — — — samma år.

Till förlustavdrag — — — vederbörligt taxeringsår.

Rätten till — — — minst 1 000 kronor.

Förlusten skall till beloppet fastställas vid taxeringen för det beskattningsår, då förlusten uppkommit.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

Om aktierna — — — andra tillfället. Hinder för förlustavdrag möter dock ej, där skiljaktighet i ägareförhållandena betingas av att aktierna eller andelarna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer eller av att på nämnt sätt förvärvade aktier överlåtits å sådan fysisk person eller sådana fysiska personer som redan inneha aktier i företaget.

9 §.

Har bolag — — — båda tillfällen. Hinder för förlustavdragets utnyttjande möter dock ej, där skiljaktighet i ägareförhållandena betingats av att aktierna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer eller av att på nämnt sätt förvärvade aktier överlåtits å sådan fysisk person eller sådana fysiska personer som redan inneha aktier i företaget.

Denna förordning — — — tidigare år.

Härvid skall förlust, som uppkommit under beskattningsår för vilket taxering ägt rum före år 1961, till beloppet fastställas i samband med den taxering, då avdrag härför första gången yrkas.

2) antaga det av 1957 års skatteutredning framlagda förslaget till förordning om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst i vissa fall med den ändring att rubriken samt 2, 5 och 13 §§ ävensom anvisningarna till 5 § och övergångsbestämmelserna erhåller följande lydelse.

Förordning om rätt till utjämning i vissa fall av statlig inkomstskatt i samband med inkomsttegring eller inkomstminskning

2 §.

Uppgår den till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten för i 1 § omnämnd skattskyldig till belopp, som med minst 12 000 kronor över- eller understiger den skattskyldiges motsvarande inkomst under det nästföregående beskattningsåret (jämförelseåret), skall utjämningen av skatten verkställas sålunda att den skatt, som den skattskyldige har att jämlikt förordningen om statlig inkomstskatt erlägga, nedsättes till sådant belopp, att den sammanlagda statliga inkomstskatten för det ifrågasvarande beskattningsåret och för jämförelseåret blir lika stor som summan av den skatt,

som han haft att erlægga för nämnda båda år, därest den sammanlagda beskattningsbara inkomsten för dessa år med lika delar belöpt på vardera av åren.

Vid tillämpningen — — — för beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

I fråga om äkta makar, vilka för beskattningsåret icke taxerats såsom av varandra oberoende skattskyldiga, gäller att frågan, huruvida i 2 § angiven lägsta merinkomst eller inkomstminskning föreligger, skall bedömas på grundval av sammanlagda beloppet av makarnas beskattningsbara inkomster enligt taxeringarna för nämnda år och för jämförelseåret. Jämväl vid tillämpning av 3 § gäller, att hänsyn skall tagas till sammanlagda beloppen av statlig inkomstskatt, som belöper på makarna vid skatteberäkning enligt i 2 § angiven grund. Den efter utjämningen reducerade skatten fördelas å makarna efter förhållandet mellan deras beskattningsbara inkomster enligt taxeringen för beskattningsåret.

Hava makarna — — — för sig.

(Se vidare anvisningarna.)

13 §.

Föreligga förutsättningar för skatteutjämning enligt denna förordning först efter meddelandet av sådant beslut av prövningsnämnd eller utslag av kammarätten eller Kungl. Maj:t, som i 12 § sägs, eller har den beräknade merinkomsten eller inkomstminskningen ökat till följd av sådant beslut eller utslag äger den skattskyldige inkomma med ansökning enligt 9 § inom ett år från det ifrågavarande beslut eller utslag meddelades.

Äger skattskyldig — — — enligt 9 §.

Anvisningar

till 5 §.

1. Av 5 — — — av skatteutjämningen.

Vad i — — — under jämförelseåret.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1961; förordningen skall dock icke äga tillämpning i avseende å skatteberäkning i anledning av 1960 eller tidigare års taxering eller på föranledande av eftertaxering för år 1960 eller tidigare år.

3) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning rörande allmän öppen resultatutjämning innebärande bl. a. rätt till skattefri avsättning å särskilda konton — motsvarande nuvarande skogskonto — vid

beräkning av intäkt av jordbruk och av annan fastighet (hyresfastighet); ävensom

III) de likalydande motionerna I: 521 av herrar *Kronstrand* och *Stefanson* samt II: 646 av herr *Ågren m. fl.* vari hemställts,

A) att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 30 måtte

1) besluta sådan komplettering av det i propositionen framlagda förslaget till förordning om rätt till förlustutjämning vid taxering till inkomst, att deklARATIONSSKYLDIGHET skall ha förelegat antingen under förluståret eller under något av de två närmast föregående beskattningsåren,

2) antaga det i särskild bilaga till propositionen redovisade utredningsförslaget till förordning om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst i vissa fall med den kompletteringen att progressionsutjämning även skall kunna ske vid fallande inkomst och att deklARATIONSSKYLDIGHET skall ha förelegat antingen jämförelseåret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren,

3) i övrigt beakta i motionerna anförda synpunkter; samt

B) att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till författning i anledning av yrkandet ovan under A).

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse här för ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna II: 646, II: 647 och II: 648.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

I. Inledning, s. 13—17.

II. Huvudlinjer i förslaget, s. 17—56.

III. Förslaget till förordning om rätt till förlustutjämning, s. 56—112.

IV. Förlustutjämning och avskrivningar m. m., s. 113—128.

V. Förlustutjämning och investeringsfonder, m. m., s. 129—132.

VI. Departementschefens hemställan, s. 132.

Av innehållet i de föreliggande motionerna må här återges följande.

Förslaget till förlustutjämning

I de likalydande *motionerna I: 519 och II: 647* framhåller motionärerna, att behov i åtskilliga fall föreligger av förlustöverföring bakåt i tiden. Särskilt kan detta gälla företag, som avvecklas efter det att de under de senare åren eller det sista året av sin verksamhet gått med förlust. Enligt de i pro-

positionen föreslagna bestämmelserna kan de då inte erhålla restitution av den del av tidigare erlagd skatt som belöper på underskottet. Förlusterna kan då visa sig så genomgripande, att de går ut över en större eller mindre del av aktiekapitalet. Den planerade stormarknaden kan vidare tvinga företag att inskränka eller helt nedlägga driften eller att övergå till annan verksamhet. En större skatterättvisa skulle uppnås, om utjämningsförfarandet utvidgades till att omfatta även möjligheter till förlustutjämning bakåt i tiden. Denna fråga bör därför ägnas fortsatt uppmärksamhet.

Beträffande tidpunkten för förlustens fastställande påpekar motionärerna bl. a. fördelen med att förlustavdragets storlek fastställles redan vid taxeringen för förluståret, då den skattskyldiges uppgifter är aktuella och lättare kan kompletteras och kontrolleras än vad fallet i allmänhet är med flera år gamla uppgifter. I många fall torde betydande svårigheter uppkomma för den skattskyldige att prestera bevisning om förlustavdragets storlek flera år efteråt. Om förlustutjämnningen inte inom relativt snar framtid utvidgas till en fullständigare resultatutjämning, bör den ändringen övervägas, att förlustavdraget skall fastställas vid taxeringen för förluståret.

Motionärerna framhåller vidare, att den föreslagna kvittningsperioden kan komma att bli otillräcklig särskilt för nystartade företag. En förlängning av kvittningsperioden bör sedermera övervägas, om det påkallas av erfarenheterna av systemets tillämpning.

I fråga om förlustavdragets omfattning anföres bl. a. att det för en ökad skatterättvisa är väsentligt, att även ortsavdraget medräknas i förskjutningsbart underskott. I vissa remissyttranden har framhållits, att ortsavdragen i nämnda avseende bör jämföras med allmänna avdrag. Vid den fortsatta utredning, som motionärerna förordar, bör förutsättningslöst prövas möjligheten av att överföra ej utnyttjade ortsavdrag i förlustavdrag till senare år.

De i propositionen föreslagna bestämmelserna om deklarationsskyldighet som villkor för förlustutjämning anser motionärerna ur vissa synpunkter diskutabla. Aktiebolag och liknande skulle — om förutsättningar i övrigt är för handen — alltid kunna påyrka förlustavdrag, eftersom dylika juridiska personer utan vidare är deklarationsskyldiga. Fysisk person däremot skulle kunna yrka förlustavdrag, därest hans bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under året uppgått till minst 1 200 kronor. Som villkor för rätt till förlustutjämning bör enligt motionärernas mening gälla, att deklarationsskyldighet förelegat under förluståret eller under något av de två närmast föregående beskattningsåren. Frågan om viss uppmjukning kan ske av föreskriften om att deklarationsskyldigheten skall vara fullgjord bör övervägas vid den utredning som förordas.

Motionärerna i de likalydande *motionerna I: 520 och II: 648* yrkar bl. a., att förlusten skall fastställas vid taxeringen för förluståret. Det kan visserligen inträffa att genom ett sådant förfarande taxeringsarbete utföres som sedermera visar sig vara onödigt, nämligen om vinst icke uppstår inom

föreskriven tid och den taxerade förlusten alltså inte kan aktualisera avdrag. Å andra sidan blir ett efterhandsfastställande av förlusten mer tidsödande i varje särskilt fall än om den utföres under första taxeringsåret, och det synes därför inte sannolikt att man genom att skjuta på tidpunkten för förlustens fastställande vinner något ur arbetssynpunkt. Oavsett hur därmed förhåller sig måste det anses så angeläget att taxeringsresultatet blir i möjligaste mån riktigt att frågan om en eventuell ökning av taxeringsarbetet här måste sättas i andra rummet.

I motionerna behandlas därefter förslaget i propositionen att förlustutjämning endast skall få äga rum därest ägareförhållandena i ett familjebolag i det väsentliga är desamma vid förlusttillfället och då förlusten skall utnyttjas. Såsom anförts av olika remissmyndigheter kan nämnda bestämmelser i vissa fall leda till obilliga resultat. Motionärerna finner det icke motiverat att i fall som här nämnts ha en så restriktiv bestämmelse. Om man kompletterar bestämmelserna i 8 och 9 §§ förordningen om rätt till förlustutjämning med den regeln att hinder för förlustavdrag icke skall möta därest skiljaktighet i ägareförhållandena betingas av att aktier som övergått till någon på grund av arv, testamente eller bodelning överförts å tidigare ägare av aktier i företaget, får man en rättvisare ordning, utan att någon ytterligare möjlighet till missbruk torde uppkomma.

I de likalydande *motionerna I: 521 och II: 646* framhåller motionärerna, att carry-back-metoden öppnar möjligheter att avräkna ett års förlust mot vinsten ett tidigare år. Den leder emellertid till ett uppbrytande av taxeringen för ett tidigare år samt restitution av skattebelopp, vilket kräver mera invecklade taxeringsföreskrifter och även i övrigt leder till en viss komplicering av systemet. Utredningens ståndpunkt att i första hand söka förverkliga ett system med så enkla regler som möjligt anser motionärerna väl motiverad och tillstyrker därför att förslaget genomföres i den nu föreliggande utformningen. Motionärerna framhåller dock att särskild uppmärksamhet under systemets första tid bör ägnas åt möjligheterna att skapa en tillfredsställande lösning av utjämningsfrågan även i de fall, där förlust uppkommit under det eller de sista åren i ett företags rörelse.

Motionärerna förordar vidare, att frågan om en förlängning av kvittningsperioden — vilket helst bör gälla samtliga skattskyldiga oavsett företagsform — bör bli beroende av erfarenheterna av systemets tillämpning.

Beträffande kravet på deklarationsskyldighet för rätt till förlustavdrag anför motionärerna, att de delar den uppfattning som redovisats i ett flertal remissyttranden, att den föreslagna begränsningen av rätten till förlustavdrag är onödigt rigorös och ägnad att medföra vissa orättvisor. I motionerna hemställs därför att författningen ges sådant innehåll, att deklarationsskyldighet skall ha förelegat antingen under förluståret eller under något av de två närmast föregående beskattningsåren.

Progressionsutjämnings

I de likalydande *motionerna I: 519 och II: 647* framhålles bl. a. följande. Angelägenheten av att möjligheter till progressionsutjämning snarast skapas motiverar enligt motionärernas mening att på grundval av skatteutredningens förslag beslut nu fattas om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst. En sådan reform är av värde främst för mindre rörelseidkare och jordbrukare, som ofta har stora variationer i inkomsterna mellan olika år. Men även för löntagare, som under något år på grund av sjukdom, arbetslöshet eller liknande haft en starkt reducerad inkomst, är sådana utjämningsmöjligheter till fördel. På ett par punkter bör emellertid ändringar företagas i 1957 års skatteutrednings förslag.

Utredningens förslag medför inte möjlighet till skatteutjämning i sådana fall, då den skattskyldiges inkomst av en eller annan orsak nedgått under det normala och därefter stannat på den lägre nivån. Utredningen har emellertid framhållit, att progressionsutjämning vid fallande inkomst givetvis kan åstadkommas genom omräkning av skatten för de två eller tre sistförflutna åren, på motsvarande sätt som utredningen föreslagit skola ske vid inkomststegring av viss storlek. Sådana möjligheter bör enligt motionärernas mening redan nu öppnas. Därför föreslås, att skattskyldig skall beredas möjlighet att vid fallande inkomst få skatteutjämning på så sätt, att den sammanlagda statliga inkomstskatten för de beskattningsår, då han begär utjämning, och de två närmast föregående beskattningsåren skall utgöra det belopp, varmed skatten skulle ha utgått för de nämnda beskattningsåren, om inkomsten fördelats lika på de tre åren. Som villkor för rätt till sådan progressionsutjämning bör vidare gälla, att inkomstminskningen uppgått till minst 6 000 kronor.

Det synes nödvändigt att för rätt till progressionsutjämning skall gälla, att merinkomsten uppgår till visst minimum. Det av utredningen föreslagna minimibeloppet av 12 000 kronor måste emellertid sägas vara för högt i många fall och särskilt för småföretagargrupperna. Ett minimibelopp av 8 000 kronor synes bättre överensstämma med reformens syfte.

Såsom skatteutredningen understrukit bör man — sedan erfarenhet vunnits — ompröva ställningstagandet till frågan om jämförelseinkomsten skall knytas till ett eller flera föregående år. Härvid bör man — därest möjligheter till en mera fullständig resultatutjämning inte kan öppnas inom relativt snar framtid — även söka utvidga progressionsutjämnings till att gälla mer än två år.

Rätten till skatteutjämning har i skatteutredningens förslag anknutits till deklarationsskyldighet för jämförelseåret, vilket medför att utjämning inte får ske, om deklarationsskyldighet inte varit för handen året före inkomstökningen. Enligt motionärernas mening bör som villkor för rätt till progressionsutjämning gälla, att deklarationsskyldighet förelegat under jämförelseåret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren.

Även motionärerna i de likalydande *motionerna I: 520 och II: 648* förordar, att rätt till progressionsutjämning redan nu genomföres i huvudsaklig överensstämmelse med 1957 års skatteutrednings förslag. Motionärerna delar utredningens uppfattning att man måste ha ett fixt lägsta belopp såsom skillnad mellan beskattningsåret och jämförelseåret för att kunna medge progressionsutjämning och är beredda att tills vidare acceptera ett sådant belopp av 12 000 kr. I och för sig finner motionärerna 12 000 kr. vara ett för högt belopp men erkänner det berättigade i att man under en övergångstid begränsar sig till de mest framträdande inkomstjämnheterna för att efter det erfarenheter inhämtats ompröva beloppets storlek.

Däremot synes inga väsentliga skäl tala för att progressionsutjämning blott skall få förekomma då inkomsten stiger. Någon principiell skillnad mellan det fall att inkomsten stiger och att den sjunker föreligger inte. Ej heller kan den samlade skatteförmågan för två beskattningsår vara beroende av om deklARATIONSSKYLDIGHET förelegat för jämförelseåret. Motionärerna tillstyrker alltså utredningens förslag med den ändringen att här berörda spärrar avlägsnas.

Motionärerna i de likalydande *motionerna I: 521 och II: 646* anser, att det förslag till lagstiftning rörande progressionsutjämning, som utredningen utarbetat, i stort sett är väl utformat och därför bör kunna godtagas. Sambandet med den föreslagna rätten till progressionsutjämning och pågående översyn av reglerna för beskattning av ackumulerad inkomst är icke så fast och genomgående, att denna översyn bör lägga hinder i vägen för förslaget genomförande. Reglerna för ackumulerad inkomst gäller vissa begränsade inkomstsituationer, medan rätten till progressionstutjämning måste bli av mera generell natur.

I princip anser motionärerna rätten till progressionsutjämning lika befogad vid stigande som vid fallande inkomster. Författningsförslaget bör därför justeras på denna punkt, så att progressionsutjämning även kan gälla vid fallande inkomst.

Motionärerna anser goda skäl tala för den av utredningen intagna ståndpunkten, att merinkomsten i inledningsskedet bör bestämmas med viss återhållsamhet. Utredningens förslag bör alltså kunna godtagas. Men motionärerna understryker, att det sålunda bestämda gränsbeloppet bör gälla för ett inledande skede om några år och sedan omprövas med ledning av vunna erfarenheter.

Det av utredningen föreslagna villkoret att deklARATIONSSKYLDIGHET skall ha förelegat för jämförelseåret kan enligt motionärernas mening leda till obilliga resultat. Det förekommer t. ex. att studerande vid högre undervisningsanstalter tar förvärvsarbete något år för att finansiera sina studier. Det följande året blir inkomstlöst eller inkomsten understiger deklARATIONSSKYLDIGHET belopp. Därefter inträder vederbörande i förvärvsarbete igen. Samma förhållande kan uppkomma vid långvarig sjukdom. Även om det kommer att gälla enstaka fall, synes reglerna böra utformas så, att rätt till progressionsutjämning även kan omfatta fall som dessa. För att undvika att pro-

gressionsutjämning inte automatiskt kommer att gälla vid det första inträdet i förvärvslivet, kan föreskrivas att deklarationsskyldighet skall ha förelegat antingen under jämförelseåret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren.

Kontometoden

I de likalydande *motionerna I: 519 och I: 647* framhålls bl. a. att kontometoden för jordbrukets vidkommande torde kunna erbjuda en praktisk väg att för de enskilda jordbrukarna ordna en utjämning mellan goda och dåliga skördeår, som till väsentlig del kan tillgodose behovet av skördeskadeskydd. Genom kontometoden skulle fysiska personer inom olika förvärvskällor också kunna få en motsvarighet till de investeringsfonder, som aktiebolag och ekonomiska föreningar med viss skattefrihet får inrätta för vissa investeringsändamål. Enbart kontometoden är nämligen inte en godtagbar lösning av resultatutjämnings problem, men den synes vara en värdefull komplettering till en progressionsutjämning enligt skatteutredningens förslag eller till en progressionsutjämning, som utvidgas genom möjligheter att beräkna beskattningen efter genomsnittsinkomsten under en flerårsperiod. Om begränsningar görs i rätten till kontoinsättningar och bestämmelser införs angående den tidrymd inom vilken på konto insatta medel skall återföras till beskattning m. m., torde inte heller ur statsfinansiell synpunkt invändningar kunna resas mot metoden. Då skogskontologstiftningen redan tillämpats under åtskilliga år med gynnsamma resultat, bör det vara möjligt att inom snar framtid fatta beslut om införande av kontometoden för en mera allmän resultatutjämning. Det bör uppdragas åt den utredning, som motionärerna förordar, att skyndsamt pröva denna fråga.

Yrkande om utredning rörande skattefria kontoavsättningar framföres även i de likalydande *motionerna I: 520 och II: 648*. De inkomstslag som enligt motionärernas mening närmast kommer i fråga är inkomst av jordbruksfastighet och inkomst från hyresfastigheter. För de senare skulle avsättningarna närmast innebära, att sådan del av hyresinkomsten, vilken erfordrades för framtida reparationer, redan vid avsättningen skulle bli fritagen från beskattning.

I de likalydande *motionerna I: 521 och II: 646* erinrar motionärerna om att vid riksdagens början från folkpartiets sida i särskilda motioner framlagts förslag om ett system med särskilda sparkonton. Motionerna upptar även ett förslag till författningsbestämmelser. Det förslag som framlagts i dessa motioner tar i främsta rummet sikte på att främja sparandet samt öppna möjlighet för en mera gynnsam behandling av extrainkomster. Det ger emellertid samtidigt möjlighet till resultatutjämning i viss utsträckning och utgör därför ett komplement till det av motionärerna förordade utredningsförslaget om progressionsutjämning.

Utskottet

Den svenska skattelagstiftningen bygger i stort sett på den principen att vad som för ett visst beskattningsår göres till föremål för beskattning är sagda års intäkter efter avdrag för på samma tid belöpande omkostnader. Gällande bestämmelser medger i enlighet härmed inte rätt att vid inkomsttaxeringen göra avdrag för skattemässigt redovisat underskott, som uppkommit under annat beskattningsår än det taxeringen avser. Ej heller medger reglerna återbäring av tidigare erlagd skatt av den anledningen att verksamheten ett följande år gått med förlust. Någon allmän rätt att utjämna vinster under olika beskattningsår mot varandra förefinnes inte. Genom lagstiftningen om insättning av medel å skogskonto samt om särskild skatteberäkning för s. k. ackumulerad inkomst har emellertid för särskilda fall möjlighet skapats att vid onormalt höga vinster undanröja de huvudsakliga olägenheterna av beskattningens progressivitet. Även andra avsteg från den nyssnämnda principen om beskattningsårets slutenhet har emellertid gjorts. Rörelseidkare och i någon mån även jordbrukare kan nämligen genom att vidta s. k. vinstreglerande dispositioner i viss utsträckning utjämna vinster och förluster. Bestämmelserna om avskrivning å maskiner och inventarier, varulagervärdering, avsättning till pensions- och personalstiftelser samt till investeringsfonder möjliggör således en viss resultatutjämning mellan olika beskattningsår.

Frågan om införande av rätt till förlustutjämning och öppen resultatutjämning vid beskattningen har vid flera tillfällen varit föremål för riksdagens prövning. Det har därvid från riksdagens sida uttalats, att det var otillfredsställande att det skulle föreligga bristande jämlighet i beskattningshänseende mellan å ena sidan sådan skattskyldig, för vilken faktiska förutsättningar för dold resultatutjämning förelåg, och å andra sidan sådan skattskyldig, beträffande vilken detta inte var fallet. På förslag av bevillningsutskottet anhöll 1955 års riksdag i skrivelse till Kungl. Maj:t att en förutsättningslös och allsidig utredning av frågan om förlustutjämning måtte verkställas. Beträffande den större frågan om resultatutjämning framhöll 1955 års bevillningsutskott, att önskemålen härom borde betraktas som en fråga på längre sikt, sedan de mest trängande spörsmålen om den progressiva beskattningens verkningar fick anses åtminstone provisoriskt lösta genom lagstiftningen om ackumulerad inkomst och om taxering för inkomst av medel som insatts på skogskonto. Även vid senare tillfällen har bevillningsutskottet givit uttryck för denna uppfattning.

Den av riksdagen begärda utredningen verkställdes av 1957 års skatteutredning, som i enlighet med erhållna direktiv inte endast framlagt förslag om rätt till förlustutjämning utan även prövat frågan om öppen resultatutjämning i vidsträckt mening. I sistnämnda del har utredningen framlagt ett lagförslag om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst i vissa fall.

I den förevarande propositionen har endast upptagits utredningens förslag om rätt till förlustutjämning, vilket i princip tillstyrks av det övervägande antalet remissinstanser. Departementsförslaget har i allt väsentligt utformats i enlighet med de av utredningen uppdragna riktlinjerna. I huvudsak innebär förslaget följande.

Har en skattskyldigs verksamhet ett år lämnat underskott som inte kan skattemässigt avräknas mot överskott av annan förvärvskälla samma år, får underskottet utnyttjas såsom förlustavdrag senare år. Detta må ske när som helst vid taxering för de följande sex åren, d. v. s. en utjämning över en sjuårsperiod medges. Förlustavdraget kan fördelas inom perioden i enlighet med den skattskyldiges egna önsknings.

Som förlust räknas ej blott underskott i egentlig mening utan även andra allmänna avdrag, som skattemässigt inte kunnat utnyttjas, exempelvis kommunalskatteavdraget, avgifter till folkpensioneringen och sjukförsäkringen samt övriga försäkringsavdrag. Vidare kräves för att förlustavdrag skall kunna medges att förlusten uppkommit under ett år, då den skattskyldige varit skyldig deklarerera, samt att deklarationsskyldigheten också fullgjorts.

Uppgår förlusten under förluståret icke till 1 000 kronor, får densamma icke utnyttjas för förlustavdrag.

Förlustavdraget behöver ej fastställas till beloppet förrän yrkande om dess utnyttjande vid en senare taxering framställts av den skattskyldige. När yrkande om förlustavdragets tillgodoförande framställts, skall den skattskyldige — då så erfordras — styrka det befogade i avdragsyrkandet genom bevarade räkenskaper, anteckningar eller liknande. Anknytning har här skett till föreskrifterna i 1956 års taxeringsförordning.

Särskilda regler har uppställts för äkta makar, åsyftande bl. a. möjlighet för ena maken att överta den andres förlustavdrag.

Inom utskottet har icke rätt skilda uppfattningar rörande angelägenheten av att genom möjlighet till förlustutjämning undanröja de kanske mest stötande verkningarna av beskattningsårets slutenhet. Även om åtskilliga skattskyldiga — främst rörelseidkare och jordbrukare med redovisning av inkomst enligt bokföringsmässiga grunder — har goda möjligheter att genom vinstreglerande dispositioner undvika att redovisa förluster, visar dock det av utredningen frambragta statistiska materialet att dessa möjligheter ingalunda varit tillräckliga för att förhindra att dessa skattskyldiga måst redovisa underskott. Härtill kommer att stora grupper skattskyldiga saknar eller har mycket begränsade möjligheter att fördela inkomster och utgifter så att uppkommande förluster kan utjämnas. Önskvärdheten att få likställighet mellan olika skattskyldiga talar således för att en rätt till förlustutjämning införes.

Av det anförda framgår att utskottet kan instämma i syftet med den i propositionen förordade lagstiftningen. Denna synes också väl ägnad att tillgodose detta syfte. Utskottet vill emellertid redan här som sin uppfattning uttala, att en lagstiftning av ifrågavarande art måste göras så lättöverskådlig och enkel vid tillämpningen som omständigheterna medger. Det bör

från början klart utsägas, att lagstiftningen bör hållas fri från komplicerande regler, som har till syfte att nå millimeterrättvisa. Av samma skäl torde det inte kunna undvikas att särpräglade förlustfall, även om de i och för sig är behjärtansvärda, måste lämnas utanför lagstiftningen.

Såvitt utskottet kunnat finna uppfyller den föreslagna förordningen väl de i det föregående angivna kraven. Varken i de väckta motionerna eller inom utskottet har heller yrkats ändringar i förslaget annat än på enstaka punkter. Utskottet kan därför i fortsättningen inskränka sig till att behandla de framkomna ändringsförslagen och vissa andra frågor, som särskilt berörts i motionerna.

Som framgår av redogörelsen för huvuddragen i förslaget skall förlustöverföring endast få ske framåt i tiden (carry over). I motionerna I: 519 och II: 647 samt I: 521 och II: 646 har i anslutning härtill uttalats att i åtskilliga fall behov föreligger av förlustavdrag bakåt i tiden (carry back). Särskilt kan detta gälla företag som avvecklas efter det att de under de senare åren eller det sista året av sin verksamhet gått med förlust. En större skatterättvisa skulle uppnås, om utjämningsförfarandet utvidgades till att omfatta även möjligheter till förlustutjämnning bakåt i tiden. I de förstnämnda två motionerna har därför yrkats att i samband med en utredning av frågan om en fullständig resultatutjämnning även ändringar i fråga om förlustutjämnningen tas under övervägande och att därvid möjligheten till förlustöverföring i form av carry back undersökes.

I anledning härav får utskottet erinra om att i de fall då i utlandet rätt till förlustutjämnning förekommer, denna vanligen ges i form av carry over. I de länder, där rätt till carry back vid sidan av carry over förekommer, något som dock är mindre vanligt, utgör den ett komplement till rätten till carry over. Utskottet vill ej förneka att i enstaka fall en rätt till carry back kan vara av värde. Denna metod torde emellertid med hänsyn till att den kräver invecklade taxeringsföreskrifter och ett tyngande restitutionsförfarande knappast kunna användas generellt utan endast vid sidan av carry over-metoden och då för speciella fall. Enligt utskottets mening bör emellertid denna fråga närmare övervägas sedan några års erfarenheter vunnits av hur den nu aktuella lagstiftningen om förlustutjämnning verkar.

Utskottet övergår härefter till frågan om tidpunkten för förlustens fastställande. I denna fråga har meningarna såväl bland utredningens experter som bland remissinstanserna varit delade, även om man övervägande biträtt den mening, vari utredningen stannat. I Kungl. Maj:ts förslag — som överensstämmer med utredningens ståndpunkt — har förlustens fastställande knutits till avdragsyrkandet. Däremot yrkas i motionerna I: 520 och II: 648 att förlusten skall fastställas i samband med taxeringen för det beskattningsår, varunder förlusten uppkommit.

Båda dessa alternativ är — som utredningen angivit och som också de delade meningarna i frågan tyder på — förenade med uppenbara för- och

nackdelar. För användandet av den sistnämnda metoden talar främst, att om förlusten fastställs i samband med deklarationens avgivande, d. v. s. vid en tidpunkt då den skattskyldiges uppgifter är aktuella och i mån av behov lättare kan kompletteras och kontrolleras, man i viss utsträckning undgår de svårigheter, som kan uppkomma med avseende å bevisning, kontroll m. m., därest fastställandet knytes till en senare tidpunkt. Det en gång fastställda förlustavdraget skulle också kunna utnyttjas hur långt fram i tiden som helst. Ett av skälen mot denna metod är att taxeringsmyndigheterna får ägna arbete åt att pröva och beräkna förluster, som sedermera kommer att sakna betydelse ur taxeringssynpunkt. Nära hälften av de bolag som ett år redovisat förluster beräknas således inte kunna utnyttja dessa för förlustavdrag. Det är knappast troligt att under sådana omständigheter taxeringskontrollen skulle insättas med samma intensitet som på omedelbart aktuella uppgifter. Fastställes förlustavdraget först i samband med yrkandet, kan prövningen begränsas till de fall, då detta påtagligen blir av betydelse. Bedömningen av förlustens storlek kommer att ingå som ett led i fastställandet av den taxering vid vilken förlusten i fråga skall utnyttjas. Något ingrepp i den ordning som gäller för taxeringsprocessen skulle ej behöva ske och taxeringsmyndigheterna skulle slippa åsätta negativa taxeringar. Å andra sidan talar mot denna ordning att uppgifterna för förlustens beräkning icke är aktuella utan ligger ett eller flera år tillbaka i tiden.

Vilket alternativ som här ställer sig fördelaktigast kan knappast på förhand bedömas med full säkerhet. Mycket beror på om förlustavdrag i allmänhet kommer att yrkas under de första åren efter förlusten eller först mot slutet av kvittningsperioden. Frågan om denna periods längd blir också av betydelse. I likhet med departementschefen håller utskottet emellertid för troligt att avdragen kommer att utnyttjas så snart det är möjligt, d. v. s. innan de för förlustens fastställande erforderliga uppgifterna blivit alltför inaktuella. Sättes kvittningsperiodens längd till sex år, som förordas i propositionen, synes enligt utskottets mening övervägande skäl tala för att förlustavdraget fastställs först då avdrag yrkas, vilket medför den fördelen att ingreppet i nuvarande taxeringsprocess blir föga märkbart. Därigenom blir det också möjligt att ge lagstiftningen retroaktiv verkan. Den blir sålunda tillämplig på förluster från och med beskattningsåret 1954. Utskottet tillstyrker med det anförda propositionen i denna del.

Av det föregående framgår att utskottet anser att kvittningsperioden inte bör vara alltför lång. Den i propositionen föreslagna tiden — sex år — synes ur skilda synpunkter väl avvägd och torde i de flesta fall vara tillräcklig för att möjliggöra förlustutjämning. Man bör därför i varje fall tills vidare kunna nöja sig med en kvittningsperiod av denna längd.

Då det gäller förlustavdragets omfattning har i motionerna I: 519 och II: 647 uttalats, att vid den fortsatta utredning, som motionärerna förordat, förutsättningslöst bör prövas möjligheten att överföra ej utnyttjade ortsav-

drag i förlustavdrag till senare år. I anslutning härtill får utskottet framhålla, att ortsavdraget, vars uppgift är att garantera den skattskyldige ett belopp motsvarande existensminimum fritt från skatt, otvivelaktigt har en annan karaktär än omkostnadsavdragen och de allmänna avdragen. Med hänsyn till avdragets syfte bör det enligt utskottets mening inte komma i fråga att få förskjuta icke utnyttjade ortsavdrag till senare år.

För att begränsa antalet fall, då fråga om förlustavdrag uppkommer, har förordats att en beloppsspärr införes, så att om förlusten under förluståret icke uppgår till 1 000 kronor, densamma icke skall få utnyttjas för förlustavdrag. Av det av utredningen frambragta statistiska materialet framgår, att genom en sådan spärregel skulle vinnas en väsentlig arbetsbesparing för taxeringsmyndigheterna. Det kan visserligen invändas mot en sådan regel att den kan verka godtyckligt i gränsskiktet och medföra olika behandling i fråga om rätten till förlustavdrag när det gäller i det närmaste likartade fall. Denna konsekvens bör enligt utskottets mening emellertid tas för att vinna den önskvärda förenklingen.

För att begränsa rätten att erhålla förlustutjämning till sådana fall, i vilka den skattskyldige driver verklig förvärvsverksamhet eller eljest har en bestående inkomstkälla av någon omfattning, har såsom villkor uppställts, att deklarationsskyldighet skall ha förelegat för förluståret samt att denna skyldighet även fullgjorts. Detta innebär att bruttointäkterna skall ha i normalfallet uppgått till 1 200 kronor, i vad gäller fysisk person; aktiebolag och ekonomisk förening har däremot att deklarerat oavsett bruttointäkternas storlek. I motionerna I: 519 och II: 647 samt I: 521 och II: 646 har anförts betänkligheter med avseende på deklarationsskyldigheten som villkor för rätten till förlustavdrag. Ett rättvisare och riktigare resultat skulle enligt motionärernas mening nås genom en föreskrift, att förlustutjämning får ske i de fall, då deklarationsskyldighet förelegat under förluståret eller under något av de två närmast föregående beskattningsåren. Motionärerna yrkar därför att författningsförslaget ändras i denna riktning.

Mot syftet med den i propositionen föreslagna begränsningsregeln torde befogade invändningar knappast kunna riktas. Det är rimligt att i princip endast underskott, som uppkommit sedan den skattskyldige inträtt i förvärvslivet, beaktas genom förlustavdrag. För att icke komplicera tillämpningen måste denna avgränsning ske efter schablonartade grunder. Gentemot den av departementschefen förordade regeln skulle kunna invändas, att den inte är tillräckligt effektiv för att fylla sitt syfte. Däremot förefaller det föga sannolikt att det i praktiken i någon nämnvärd omfattning kommer att inträffa att skattskyldiga, som driver verklig förvärvsverksamhet, genom regeln går miste om rätten till förlustavdrag. I den mån det förekommer att en sådan skattskyldig icke haft en årlig bruttointäkt av minst 1 200 kronor, torde detta vara försakat av långvarig sjukdom, arbetslöshet e. dyl., i vilka fall han regelmässigt åtnjutit skattefria intäkter. För att inte lagstiftningen i inledningsskedet skall kompliceras, bör enligt utskottets mening

den av departementschefen förordade, relativt lättillämpade regeln godtagas. Frågan om en komplettering i den riktning, som motionärerna förordat, synes kunna anstå till dess större erfarenheter vunnits av den föreslagna lagstiftningens verkningar.

I propositionen har förordats vissa särbestämmelser för att förhindra missbruk. Dessa regler tar främst sikte på bolag och föreningar och avser omöjliggöra att företag — utan andra »värden» än en skattemässig rätt till förlustavdrag — börjar gå i handeln. Bl. a. har föreslagits att i fåmans-(familje-)bolag rätt till förlustutjämnning skall få åtnjutas endast därest ägareförhållandena i bolaget i det väsentliga är desamma vid förlusttillfället och då förlusten skall utnyttjas. Detta krav anses uppfyllt om aktierna i bolaget, då avdraget yrkas — direkt eller indirekt — helt eller så gott som helt äges av samma personer, som ägde aktierna när förlusten uppkom, eller av dem som på grund av arv, testamente eller bodelning trätt i nämnda personers ställe. I motionerna I: 520 och II: 648 har anförts att nämnda bestämmelser i vissa fall kan leda till obilliga resultat. Om två personer startat en verksamhet i aktiebolagsform och sedermera den ene delägaren avlidit samt efterlevande änka och barn nödgats överlåta sina aktier till den andre hälftendelägaren, förlorar denne varje rätt till avdrag för förlust, som uppkommit innan han övertog de efterlevandes aktier. Bestämmelserna bör därför enligt motionärernas mening kompletteras med en regel att hinder för förlustavdrag icke skall möta därest skiljaktighet i ägareförhållandena betingas av att aktier, som övergått till någon på grund av arv, testamente eller bodelning, överförts å tidigare ägare av aktier i företaget.

Som departementschefen framhållit torde det vara erforderligt att ha vissa spärregler i fråga om bolags och föreningarnas rätt att utnyttja förlustavdrag sedan aktier eller andelar bytt ägare. I stort sett synes de i propositionen föreslagna bestämmelserna vara ändamålsenligt utformade. Utskottet är emellertid medvetet om att det även i andra fall än då aktierna bytt ägare genom arv, testamente eller bodelning kan föreligga sådana omständigheter, att det framstår som rimligt att förlustavdrag helt eller delvis får utnyttjas. Ett sådant fall är det av motionärerna påtalade. Emellertid torde det knappast vara möjligt att genom generella föreskrifter tillgodose dessa fall; därtill är riskerna för missbruk alltför påtagliga. Mot den andra utvägen — ett dispensförfarande — kan också resas befogade invändningar. Utskottet är därför inte berett att tillstyrka en utvidgning av de åsyftade bestämmelserna, men vill framhålla angelägenheten av att utvecklingen på förevarande område i fortsättningen ägnas uppmärksamhet.

Gentemot vad i övrigt föreslagits i propositionen rörande förlustutjämnning har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet övergår härefter till frågan om införande av progressionsutjämnning. Som av det förut anförda framgår framlade 1957 års skatteutredning

ett författningsförslag om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst i vissa fall. I huvudsak innehåller detta utredningens förslag följande.

Fysisk person äger påkalla progressionsutjämning om den beskattningsbara inkomsten med minst 12 000 kronor överstiger nästföregående års motsvarande inkomst. En jämförelse göres sålunda allenast mellan två på varandra följande år. Föreligger förutsättningar för utjämning, sker denna sålunda att skatten för det andra året, då inkomstökningen föreligger, i erforderlig omfattning jämkas nedåt.

Uppgår inkomstökningen till ett något lägre belopp än det föreskrivna minimibeloppet 12 000 kronor, skulle det kunna inträffa att en lägre inkomst gav en högre skatt. Då en sådan konsekvens enligt utredningen måste förhindras, kan enligt förslaget skatteomräkning jämväl i detta fall ske, nämligen som om inkomstökningen likväl uppgått till minimibeloppet 12 000 kronor. Om progressionsutjämningen ej ger större effekt än en skattereduktion understigande 50 kronor, förfaller rätten till utjämning. En förutsättning för skatteutjämning är att den skattskyldige även under jämförelseåret haft sådan inkomst att han varit deklarationsskyldig, d. v. s. haft bruttointäkter å minst 1 200 kronor.

Prövningen av detta förslag har Kungl. Maj:t funnit tills vidare böra anstå. Föredragande departementschefen har erinrat om att önskemålen om en progressionsutjämning bör betraktas som en fråga på längre sikt. De mest trängande spörsmålen om den progressiva beskattningens verkningar vid ojämna inkomster får anses åtminstone provisoriskt lösta genom lagstiftningen om ackumulerad inkomst och om taxering för inkomst av medel som insatts på skogskonto. Utredningens förslag om resultatutjämning har utformats så att bestämmelserna har nära samband med lagstiftningen om ackumulerad inkomst. Då sistnämnda lagstiftning för närvarande är föremål för översyn, har departementschefen i likhet med vissa remissinstanser ansett det naturligt, att prövningen av förslaget om progressionsutjämning tills vidare får anstå. När utredningen om revision av reglerna om ackumulerad inkomst föreligger, kan det enligt departementschefens mening bli anledning upptaga frågan om utjämning jämväl av inkomstökningar av det slag, som beröres av progressionsutjämningsförslaget. I samband därmed torde man också ha bättre möjligheter att överblicka konsekvenserna av de förslag om andra möjligheter till resultatutjämning som framförts.

I samtliga de här behandlade motionerna yrkas, att utredningens förslag om progressionsutjämning genomföres med vissa jämkningar. Bl. a. önskar motionärerna att förslaget kompletteras så att progressionsutjämning kan ske även vid fallande inkomst.

Utskottet vill inte bestrida att verkningarna av den statliga inkomstskattens progressivitet emellanåt kan vara sådana att en viss utjämning av inkomsten på flera år kan vara berättigad. De mest iögonfallande nackdelarna av beskattningsårets slutenhet får emellertid anses undanröjda genom skogskontolagstiftningen och förordningen om ackumulerad inkomst. Genomföres det av utskottet tillstyrkta förslaget om rätt till förlustutjämning blir

läget ytterligare förbättrat. Påpekas bör också att reglerna om ackumulerad inkomst är föremål för översyn, varvid en utvidgning av tillämpningsområdet för lagstiftningen överväges.

I viss utsträckning skulle genom utredningens förslag önskemålen om ytterligare resultatutjämning tillgodoses. Emellertid har från olika remissinstansers sida principiella invändningar riktats mot utredningens förslag. Å ena sidan har man menat att genom förslaget generella utformning progressionsutjämning måst tillåtas i åtskilliga fall, då en sådan utjämning inte kan anses sakligt motiverad. Som exempel nämnes bl. a. skattskyldig, som då han inträder i förvärvslivet eller i samband med befordran erhåller en kraftigt stegrad inkomst, varigenom han når upp till en inkomstnivå där han sedan stannar under längre tid. Å andra sidan har invänts att den föreslagna lagstiftningen icke alls tillgodoser behovet av utjämning vid fleråriga inkomstminskningar. En brist i förslaget har också ansetts vara att progressionsutjämning ej får ske vid fallande inkomst.

Enligt utskottets mening är det tveksamt om förslaget, med hänsyn till den kritik som riktats mot detsamma, är ägnat att genomföras i föreliggande skick. En avsevärd del av de fall, då enligt förslaget progressionsutjämning skulle kunna erhållas, är också sådana då utjämningen inte kan anses vara sakligt motiverad. Risk torde därför föreligga att upprepade krav kommer att resas på utvidgning av tillämplighetsområdet för lagstiftningen, vilka krav under sådana omständigheter torde vara svåra att tillbakavisa. Över huvud taget torde det vara förenat med stora svårigheter att genom en generellt verkande lagstiftning möjliggöra en utjämning av beskattningen för sådana skattskyldiga, som har från år till år starkt växlande inkomster, utan att få de påtalade ur skatteförmåge- och rättvisesynpunkt icke önskvärda biverkningarna av lagstiftningen. Utskottet har för sin del kommit till den uppfattningen att förslaget inte bör genomföras för närvarande, utan ställning tas till frågan om progressionsutjämning först sedan revisionen av reglerna om ackumulerad inkomst fullbordats och behovet av åtgärder på området därigenom närmare klarlagts. Utskottet avstyrker således motionsyrkandena om omedelbart införande av lagstiftningen om rätt till progressionsutjämning. Med denna utgångspunkt saknar utskottet anledning närmare behandla yrkandena i motionerna om ändring i vissa delar av utredningens författningsförslag. Det må emellertid anmärkas att ett tillgodoseende av yrkandet om progressionsutjämning vid fallande inkomst skulle komplicera tillämpningen avsevärt bl. a. genom att ett restitutionsförfarande bleve nödvändigt.

I motionerna I: 519 och II: 647 har yrkats att en ny utredning tillsättes snarast möjligt i syfte att pröva möjligheterna till en fullständig resultatutjämning och att härvid i första hand frågan om resultatutjämning genom kontometoden prövas och att förslag i detta syfte därefter skyndsamt förelägges riksdagen. Ett liknande yrkande framlägges i motionerna I: 520 och II: 648.

Frågan om användande av någon form av kontometod prövades ingående

av 1957 års skatteutredning. De därvid gjorda övervägandena har resulterat i att utredningen ansett att man, i vart fall för närvarande, inte bör införa regler om resultatutjämnning enligt kontometoden. Likaså behandlades utförligt andra möjligheter till öppen resultatutjämnning. Då det knappast är troligt att en ny utredning skulle kunna tillföra något för frågans bedömande väsentligt nytt material, anser utskottet inte att den av motionärerna begärda utredningen nu bör komma till stånd. Utskottet avstyrker således de angivna motionsyrkandena.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 30, antaga de vid propositionen fogade förslagen till

1) förordning om rätt till förlustutjämnning vid taxering för inkomst;

2) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370); samt

3) förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

B) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 519 av herr Bengtson m. fl. och II: 647 av herr Hedlund m. fl.,

2) de likalydande motionerna I: 520 av herr Eskilsson m. fl. och II: 648 av herr Nilsson i Svalöv m. fl., samt

3) de likalydande motionerna I: 521 av herrar Kronstrand och Stefanson samt II: 646 av herr Ågren m. fl.,

måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anförts, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 8 mars 1960

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg*, Einar Eriksson*, Spetz, Jansson, Bengtson, Oscar Carlsson, Wärnberg, Kronstrand och Sundin; samt

från andra kammaren: herrar Brandt i Aspabruk, Nilsson i Svalöv, Allard, Vigelsbo, Kärrlander, Magnusson i Borås, Gustafson i Göteborg, Asp, Andersson i Essvik och Rydén.

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservationer:

I) av herrar *Hagberg, Spetz, Kronstrand, Nilsson* i Svalöv, *Magnusson* i Borås, *Gustafson* i Göteborg och *Rydén*, vilka anfört följande:

»Vi konstaterar med tillfredsställelse, att genom det föreliggande förslaget möjligheter öppnas till *förlustutjämning* vid taxering för inkomst. Såsom anförts i motionerna I: 519 av herr Bengtsson m. fl. och II: 647 av herr Hedlund m. fl., I: 520 av herr Eskilsson m. fl. och II: 648 av herr Nilsson i Svalöv m. fl. samt I: 521 av herrar Kronstrand och Stefanson samt II: 646 av herr Ågren m. fl. bör emellertid vissa justeringar komma till stånd.

Beträffande kravet på att deklARATIONSSKYLDIGHET skall ha förelegat för det beskattningsår då förlusten uppkommit för att rätt till förlustavdrag skall inträda anser vi i likhet med ett flertal remissmyndigheter, att den föreslagna begränsningen är onödigt rigorös och ägnad att medföra vissa orättvisor. Det synes tillräckligt att stadga, att deklARATIONSSKYLDIGHET skall ha förelegat antingen under förluståret eller under något av de två närmast föregående beskattningsåren.

Förslaget i propositionen att förlustutjämning endast skall få äga rum därest ägareförhållandena i ett familjebolag i det väsentliga är desamma vid förlusttillfället och då förlusten skall utnyttjas finner vi likaledes kunna leda till obilliga resultat. Det stadgas visserligen, att rätten till förlustutjämning skall bestå oförändrad om ändring i ägareförhållandet betingas av att aktier övergått till någon på grund av arv, testamente eller bodelning. Därest emellertid i sådant fall t. ex. änka och barn efter en hälftendelägare saknar ekonomiska möjligheter att behålla aktierna och därför överlåter dem till den andre hälftendelägaren (eller till annan), förlorar denne delägare helt rätten till avdrag för förlust som uppkommit innan han övertog de efterlevandes aktier. Vi förordar en sådan komplettering av nyssberörda bestämmelse att rätt till förlustutjämning skall kvarstå, om den som övertagit aktier på grund av arv, testamente eller bodelning överlåter dessa till tidigare ägare av aktier i företaget. Någon ökad risk för missbruk kan icke befaras uppkomma härigenom.

Med angivna justeringar är vi beredda att acceptera förslaget till förlustutjämning. Vi vill emellertid framhålla, att erfarenheterna av systemet bör noga följas under de första åren, så att föreliggande bristfälligheter kan skyndsamt undanröjas. Bland de spörsmål som bör ägnas fortsatt uppmärksamhet vill vi nämna rätt till förlustutjämning bakåt i tiden, rätt till utjämning även beträffande ortsavdrag samt utsträckning av kvittningsperiodens längd t. ex. till 10 år.

I motionerna har vidare yrkats, att den av 1957 års skatteutredning förordade *progressionsutjämnningen* skulle genomföras, churu med vissa kompletteringar. Vi delar denna uppfattning. Vi föreslår härutinnan att rätt till utjämning skall förefinnas även vid *fallande* inkomst. Vad deklARATIONSSKYLDIGHET

skyldigheten angår bör det räcka med att sådan förelegat antingen för jämförelseåret eller för något av de två beskattningsåren dessförinnan. Vissa skäl kan även anföras för att sänka det minimibelopp som kräves såsom skillnad mellan två års inkomster — 12 000 kronor — för att utjämning skall få ske. Angelägenheten att få systemet infört för att kunna börja samla erfarenheter för en fullständigare resultatutjämning i framtiden synes emellertid motivera viss försiktighet under systemets första år, varför vi icke nu vill föreslå någon sänkning av beloppet.

Slutligen har yrkats, att en skyndsam utredning skall igångsättas rörande en *allmän öppen resultatutjämning*, innebärande bl. a. rätt till skattefri avsättning å särskilda konton — motsvarande nuvarande skogskonto — vid beräkning av intäkt av jordbruk och av annan fastighet (hyresfastighet). Vi biträder detta förslag.

Med hänsyn till vad här anförts anser vi, att utskottet bort hemställa, att riksdagen i anledning av de likalydande motionerna I: 519 och II: 647, I: 520 och II: 648 samt I: 521 och II: 646 måtte

1) antaga det vid proposition nr 30 fogade förslaget till förordning om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst med den ändring att 2, 8 och 9 §§ erhåller följande lydelse.

2 §.

Med förlust — — — samma år.

Till förlustavdrag berättigar endast sådan förlust, som hänför sig antingen till beskattningsår, för vilket skattskyldig varit jämlikt 22 § 1 mom. första stycket vid 1) taxeringsförordningen skyldig avlämna självdeklaration till ledning för sin taxering för inkomst, eller varunder skattskyldigs brutto-intäkter av en eller flera förvärvskällor uppgått till sådant belopp att han jämlikt bestämmelserna vid 2) eller 3) nämnda stycke varit skyldig avlämna deklaration som nyss sagts eller till något av de två närmast därpå följande beskattningsåren. Vid bedömande av fråga om rätt till förlustavdrag föreligger skall beträffande äkta makar och oskift dödsbo tillika iakttagas vad i tredje och sjätte styckena sagda moment stadgas. För rätt till förlustavdrag erfordras härutöver att deklARATIONSSKYLDIGHETEN för förluståret fullgjorts under vederbörligt taxeringsår.

Rätten till — — — minst 1 000 kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

Om aktierna — — — andra tillfället. Hinder för förlustavdrag möter dock ej, där skiljaktighet i ägareförhållandena betingas av att aktierna eller andelarna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk per-

son eller andra fysiska personer eller av att på nämnt sätt förvärvade aktier överlåtits å sådan fysisk person eller sådana fysiska personer som sedan beskattningsårets ingång innehafvt aktier i företaget.

9 §.

Har bolag — — — båda tillfällen. Hinder för förlustavdragets utnyttjande möter dock ej, där skiljaktighet i ägareförhållandena betingats av att aktierna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer eller av att på nämnt sätt förvärvade aktier överlåtits å sådan fysisk person eller sådana fysiska personer som sedan beskattningsårets ingång innehafvt aktier i företaget.

2) antaga det av 1957 års skatteutredning framlagda, vid propositionen nr 30 såsom bihang fogade förslaget till förordning om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst i vissa fall med den ändring att rubriken samt 1, 2, 3, 5, 8 och 13 §§ ävensom anvisningarna till 5 § och övergångsbestämmelserna erhåller följande lydelse.

Förordning om rätt till utjämning i vissa fall av statlig inkomstskatt i samband med inkomsttegring eller inkomstminskning

1 §.

Fysisk person, oskift dödsbo eller familjestiftelse må, under de förutsättningar och på det sätt nedan i denna förordning sägs, erhålla utjämning av statlig inkomstskatt i samband med inkomsttegring eller inkomstminskning.

2 §.

Uppgår den till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten för i 1 § omfördäld skattskyldig till belopp, som med minst 12 000 kronor över- eller understiger den skattskyldiges motsvarande inkomst under det nästföregående beskattningsåret (jämförelseåret), skall utjämning av skatt verkställas sålunda att den skatt, som den skattskyldige jämlikt förordningen om statlig inkomstskatt haft att erlægga för jämförelseåret eller har att erlægga för beskattningsåret, nedsättes till sådant belopp, att den sammanlagda statliga inkomstskatten för det ifrågavarande beskattningsåret och för jämförelseåret blir lika stor som summan av den skatt, som han haft att erlægga för nämnda båda år, därest den sammanlagda beskattningsbara inkomsten för dessa år med lika delar belöpt på vardera av åren.

Vid tillämpningen — — — för beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

3 §.

Finnes vid jämförelse som i 2 § sägs mellan de beskattningsbara inkomsterna merinkomsten eller inkomstminskningen uppgå till lägre belopp än

12 000 kronor, skall den statliga inkomstskatten för beskattningsåret eller för jämförelseåret likväl icke utgå med högre belopp, än som skolat beräknas, därest merinkomsten eller inkomstminskningen uppgått till 12 000 kronor.

5 §.

I fråga om äkta makar, vilka för beskattningsåret icke taxerats såsom av varandra oberoende skattskyldiga, gäller att frågan, huruvida i 2 § angiven lägsta merinkomst eller inkomstminskning föreligger, skall bedömas på grundval av sammanlagda beloppet av makarnas beskattningsbara inkomster enligt taxeringarna för nämnda år och för jämförelseåret. Jämväl vid tillämpning av 3 § gäller, att hänsyn skall tagas till sammanlagda beloppen av statlig inkomstskatt, som belöper på makarna vid skatteberäkning enligt i 2 § angiven grund. Den efter utjämningen reducerade skatten fördelas å makarna efter förhållandet mellan deras beskattningsbara inkomster enligt taxeringen för beskattningsåret.

Hava makarna — — — för sig.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

Rätt till skatteutjämning enligt denna förordning föreligger endast för sådan i 1 § omförd skattskyldig, som på grund av vad i 22 § 1 mom. vid 1) — 3) taxeringsförordningen sägs varit skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration till ledning för sin taxering för inkomst under jämförelseåret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren, därvid vad i tredje och sjätte styckena sagda moment stadgas angående äkta makar och oskift dödsbo skall äga motsvarande tillämpning. Tillika skall gälla att deklARATIONSSKYLDIGHETEN fullgjorts under iakttagande av de härför i taxeringsförordningen lämnade föreskrifterna.

Oaktat vad — — — jämför 5 §.

13 §.

Föreligga förutsättningar för skatteutjämning enligt denna förordning först efter meddelandet av sådant beslut av prövningsnämnd eller utslag av kammarrätten eller Kungl. Maj:t, som i 12 § sägs, eller har den beräknade merinkomsten eller inkomstminskningen ökat till följd av sådant beslut eller utslag äger den skattskyldige inkomma med ansökning enligt 9 § inom ett år från det ifrågavarande beslut eller utslag meddelades.

Äger skattskyldig — — — enligt 9 §.

Anvisningar

till 5 §.

1. Av 5 — — — av skatteutjämningen.
Vad i — — — under jämförelseåret.

Det erinras, att skatteutjämning för äkta makar icke ifrågakommer med mindre åtminstone en av dem varit skyldig avgiva självdeklaration för inkomst under jämförelseåret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren och tillika iakttagit denna skyldighet (jämför 8 §).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1961; förordningen skall dock icke äga tillämpning i avseende å skatteberäkning i anledning av 1960 eller tidigare års taxering eller på föranledande av eftertaxering för år 1960 eller tidigare år.

3) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning rörande allmän öppen resultatutjämning, innebärande bl. a. rätt till skattefri avsättning å särskilda konton — motsvarande nuvarande skogskonto — vid beräkning av intäkt av jordbruk och av annan fastighet (hyresfastighet).»

II) av herrar *Bengtson, Sundin* och *Vigelsbo*, vilka anfört följande:

»Vi konstaterar — — — (= reservation nr I s. 31 rad 4 uppfifrån—rad 5 nedifrån) — — — till 10 år.

I motionerna har vidare yrkats, att den av 1957 års skatteutredning förordade *progressionsutjämnningen* skulle genomföras, ehuru med vissa kompletteringar. Vi delar denna uppfattning. Vi föreslår härutinnan att rätt till utjämning skall förefinnas även vid *fallande* inkomst. Vad deklARATIONSSKYLDIGHETEN angår bör det räcka med att sådan förelegat antingen för jämförelseåret eller för något av de två beskattningsåren dessförinnan. Det minimibelopp av 12 000 kronor, som merinkomsten enligt utredningens förslag skall uppgå till för att rätt till progressionsutjämning skall föreligga, är enligt vår mening för högt. Ett minimibelopp av 8 000 kronor synes oss bättre överensstämmande med reformens syfte. Vi föreslår, att minimibeloppet fastställas till 8 000 kronor. Sedan någon tids erfarenhet vunnits av reformen, bör man söka utvidga progressionsutjämnningen till att gälla mer än två år.

Slutligen har — — — (= reservation nr I s. 32 rad 9 uppfifrån—rad 13 uppfifrån) — — — detta förslag.

Med hänsyn till vad här anförts anser vi, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen i anledning av de likalydande motionerna I: 519 och II: 647, I: 520 och II: 648 samt I: 521 och II: 646 måtte

1) antaga det — — — (= reservation I s. 32 rad 18 uppfifrån—s. 33 rad 9 uppfifrån) — — — i företaget.

2) antaga det av 1957 års skatteutredning framlagda, vid propositionen nr 30 såsom bihang fogade förslaget till förordning om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst i vissa fall med den ändring att rubriken samt 1, 2, 3, 5, 8 och 13 §§ ävensom anvisningarna till 2 och 5 §§ och övergångsbestämmelserna erhåller följande lydelse.

Förordning om rätt till utjämning i vissa fall av statlig inkomstskatt i samband med inkomststegring eller inkomstminskning

1 §.

Fysisk person, oskift dödsbo eller familjestiftelse må, under de förutsättningar och på det sätt nedan i denna förordning sägs, erhålla utjämning av statlig inkomstskatt i samband med inkomststegring eller inkomstminskning.

2 §.

Uppgår den till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten för i 1 § omförd skattskyldig till belopp, som med minst 8 000 kronor över- eller understiger den skattskyldiges motsvarande inkomst under det nästföregående beskattningsåret (jämförelseåret), skall utjämning av skatt verkställas sålunda att den skatt, som den skattskyldige jämlikt förordningen om statlig inkomstskatt haft att erlägga för jämförelseåret eller har att erlägga för beskattningsåret nedsättes till sådant belopp, att den sammanlagda statliga inkomstskatten för det ifrågakvarande beskattningsåret och för jämförelseåret blir lika stor som summan av den skatt, som han haft att erlägga för nämnda båda år, därest den sammanlagda beskattningsbara inkomsten för dessa år med lika delar belöpt på vardera av åren.

Vid tillämpningen — — — för beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

3 §.

Finnes vid jämförelse som i 2 § sägs mellan de beskattningsbara inkomsterna merinkomsten eller inkomstminskningen uppgå till lägre belopp än 8 000 kronor, skall den statliga inkomstskatten för beskattningsåret eller för jämförelseåret likväl icke utgå med högre belopp än som skolat beräknas, därest merinkomsten eller inkomstminskningen uppgått till 8 000 kronor.

5 §.

I fråga om äkta makar, vilka för beskattningsåret icke taxerats såsom av varandra oberoende skattskyldiga, gäller att frågan, huruvida i 2 § angiven lägsta merinkomst eller inkomstminskning föreligger, skall bedömas på grundval av sammanlagda beloppet av makarnas beskattningsbara inkomster enligt taxeringarna för nämnda år och för jämförelseåret. Jämväl vid tillämpning av 3 § gäller, att hänsyn skall tagas till sammanlagda beloppen av statlig inkomstskatt, som belöper på makarna vid skatteberäkning enligt i 2 § angiven grund. Den efter utjämningen reducerade skatten fördelas å makarna efter förhållandet mellan deras beskattningsbara inkomster enligt taxeringen för beskattningsåret.

Hava makarna — — — för sig.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

Rätt till skatteutjämning enligt denna förordning föreligger endast för så-
dan i 1 § omfördäld skattskyldig, som på grund av vad i 22 § 1 mom. vid
1)—3) taxeringsförordningen sägs varit skyldig att utan anmaning av-
lämna självdeklaration till ledning för sin taxering för inkomst under jäm-
förelseåret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren, där-
vid vad i tredje och sjätte styckena sagda moment stadgas angående äkta
makar och oskift dödsbo skall äga motsvarande tillämpning. Tillika skall
gälla att deklarationsskyldigheten fullgjorts under iakttagande av de härför
i taxeringsförordningen lämnade föreskrifterna.

Oaktat vad — — — jämför 5 §.

13 §.

Föreligga förutsättningar för skatteutjämning enligt denna förordning
först efter meddelandet av sådant beslut av prövningsnämnd eller utslag av
kammarrätten eller Kungl. Maj:t, som i 12 § sägs, eller har den beräknade
merinkomsten eller inkomstminskningen ökat till följd av sådant beslut
eller utslag, äger den skattskyldige inkomma med ansökning enligt 9 § inom
ett år från det ifrågavarande beslut eller utslag meddelades.

Äger skattskyldig — — — enligt 9 §.

Anvisningar

till 2 §.

Till ledning för skatteberäkningen anföres följande *exempel*:

Beskattningsbar inkomst för jämförelseåret	8 000 kronor
» » » beskattningsåret	20 100 »
Sammanlagd beskattningsbar inkomst	28 100 kronor
Efter utjämning fördelad beskattningsbar inkomst (delbe- loppen avjämnas till närmaste hundratals kronor så att sum- man av delbeloppen motsvarar den sammanlagda beskatt- ningsbara inkomsten):	
för jämförelseåret	14 000 kronor
för beskattningsåret	14 100 »
	<hr/>
	28 100 kronor
Skatt å fördelad inkomst enligt grunderna vid taxeringen för det beskattningsår, varunder merinkomst uppkommit, anta- ges utgöra:	
å 14 000 kronor	2 180 kronor
å 14 100 »	2 207 »
	<hr/>
	4 387 kronor
Avgår skatt å 8 000 kronor enligt samma grunder	880 »
	<hr/>
Skatt att erlägga enligt taxering för beskattningsåret	3 507 kronor

Det anmärkes, att — för att skatteutjämning enligt denna förordning för den i exemplet avsedde skattskyldige må äga rum jämväl vid taxering för nästföljande år — den beskattningsbara inkomsten enligt sistnämnda års taxering skall uppgå till lägst 28 100 kronor, d. v. s. med minst 8 000 kronor överstiga den tidigare beskattningsbara inkomsten, 20 100 kronor.

till 5 §.

1. Av 5 — — — av skatteutjämningen.

Vad i — — — under jämförelseåret.

Det erinras, att skatteutjämning för äkta makar icke ifrågakommer med mindre åtminstone en av dem varit skyldig avgiva självdeklaration för inkomst under jämförelseåret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren och tillika iakttagit denna skyldighet (jämför 8 §).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1961; förordningen skall dock icke äga tillämpning i avseende å skatteberäkning i anledning av 1960 eller tidigare års taxering eller på föranledande av eftertaxering för år 1960 eller tidigare år.

3) i skrivelse — — — (= reservation I s. 35 rad 9 uppfifrån—rad 13 uppfifrån) — — — fastighet (hyresfastighet).»